

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Pakots György

Cím:

Stáció utca Petőfi

Sándor 1843-ban

Forrás:

Festi Hírlap

(Hely)

1971. nov. 18.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

728.3

Hely

Stáció u. T.

Idő

"1843"

Személy

Helyszám

CSÁKÁNY ALÁ KERÜL 244

Itt lakott Petőfi Sándor 1843-ban

Vendégségben a jurátusnál ♦ Raktár lett a szobából

Ekkor Stáció utca volt, most Baross utca a neve. Hatvany Lajos azt írta Beszélő házak című könyvében, hogy a Stáció utca 7. számú földszintes házban, vasajtájú helyiségben lakott 1843-ban Petőfi Sándor, aki ott Fekete Lajos jurátus vendége volt.

Csak hogy a Baross utca 7. nem földszintes, hanem emeletes és az üzletbejáratokat nem fedik vasajtók. A szomszédos, 5. számú régi ház frontján azonban látható nyolc vasajtó. De ez az 5-ös is emeletes.

A PILVAXBAN

Talán átszámozták a házakat, amikor a Józsefvárosi Stáció utcát Barossá keresztelték át? A levéltárban nincs nyoma ennek az átszámozásnak. Kiderült azonban, hogy a 7-es szám — tévedés, alighanem nyomdahiba. Mert Hatvany „Igy élt Petőfi” című munkájában idézi a Pesti Hírlap 1907. április 28-i számában megjelent cikkét, s abban Fekete Lajos, az egykori jurátus ekképp nyilatkozott: „Körülbelül 1843-ban... a Pilvax Kávéházban jöttünk össze, ahol nekem elpanaszolta (Petőfi), hogy pénz hiánya miatt nincs lakása. Akkor én felajánlottam neki a magam lakását a régi Stáció utcában. Az a ház körülbelül azon a telken

volt, amelyen a jelenleg Baross utca 5-ös számú ház épült... Örömmel fogadta el ajánlatomat, s nálam lakott, mint vendég, egy hétig...”

FÖLDSZINTESBŐL EMELETES

Fekete Lajos ezt a lakást egyszer megmutatta Rexa Dezsőnek, Pest vármegye egykori levéltárosának. „A régi Pest jeles tudora” — ahogy Hatvany Rexát nevezte — ötven évvel később úgy beszélt el Hatvanynak, hogy „a földszintes házikóban vaspántos ajtószárnyakkal lezárt raktárhelyiség lett a szobából, melyet valamikor Fekete megosztott Petőfivel.”

A Stáció utca 5. tehát azonos a Baross utca 5-tel. De hát Fekete is, a hajdani szobatárs, és Rexa Dezső levéltáros is földszintes házról írtak, a mostani Baross utca 5. pedig emeletes, erkélyes, tekintélyes épület. Talán a régi házat lebontták és a helyén újat emeltek? Erről meg kell — s lehet is — bizonyosodni!

Van ugyanis a Városháza harmadik emeletén egy hivatal, a tetején tábla hirdeti: TERVTÁR. Vezetőjétől kérjük a Baross utca 5-nek, pontosabban a 36750 helyrajzi számú ingatlanak aktáit.

Fél perc sem telik el, és egy néhány éves tervrajz van a kezünkben. A Főváros 2. számú Építőipari Vállalat készítette a tervet 1962-ben, a ház renoválásakor. Azután... azután előkerül egy sárgult papirusú kérvény! Radanovics Mihály háztulajdonos a kérvényező. 1888 elején ez a Radanovics Mihály a Stáció utca 5. számú házra emelet ráépítésének engedélyezését kérte. Ugyanarra a házra, amely ma a Baross utca 5.

BOLTHAJTÁS ALATT

A kérvény mellett ott az építési terv: Fekete Elek építőmester készítette 1888. január 26-án. A rajz félreérthetetlenül a ma is látható, létező Baross utca 5. számú házat ábrázolja! A tervből kiderül az is, hogy a földszinti szobák bolt-hajtásosak, magasságuk 4 méter 80 centiméter, a szobák mélysége 4 méter 78 centiméter, a külső fal 80 centiméter vastag. S a ház alatt bolt-hajtásos pince húzódik.

Hála a tervtárnak, az azonosítás tehát sikerült: Petőfi a mai Baross utca 5-ben lakott. Vajon melyik vasajtó mögötti szobában?...

A házat a tavasszal lebontják, helyén utcát nyitnak...

Pakots György